

Povjerenstvo za obranu disertacije

red. prof. Stjepan Skoko, predsjednik

Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu Sveučilišta u Mostaru

izv. prof. Darko Šobot, član (mentor)

Akademija likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu

izv. prof. dr. art. Dragana Nuić-Vučković, članica (komentorica)

Akademija likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu Sveučilišta u Mostaru

Disertacija sadrži

109 stranica teksta

76 slika i crteža

69 navoda literature

Izvadak iz ocjene Povjerenstva

Cilj disertacije zasnovan je na analitičkom promatranju razvoja profanog u svjetlo sakralnog kroz različita povijesna razdoblja i stilove u arhitekturi drevnih „vrata sunca”, te vrsta megalita od kojih su građena, do najstarijih portala hramova velikih starih civilizacija. To je bila osnova za razrađivanje teme na primjerima reljefne obrade kršćanskih portala kao mjesta prijelaza iz profanog u svjetlo sakralnog kroz različita povijesna razdoblja i stilove u arhitekturi. Cilj je također prikazati i potvrditi uzajamnu povezanost religije i umjetnosti od najranijih početaka ljudskog nastojanja spoznaje uzvišenog vrhovnog bića ili božanstva, kao i nastojanja gradnje Božje kuće u različitim religijama svijeta. Naglasak je na ulaznim vratima Božje kuće, na mjestu prijelaza iz profanog u sakralno, mjestu koje čovjeka uvodi u transcendentalne svjetlosne prostore, u kraljevstvo nebesko ili u kršćanstvu u mjesto koje ga ispunjava Kristovom prisutnošću.

Obrađena je tema aktualna i originalna u umjetničkom kiparskom pristupu, a i uvelike ona pridonosi i originalnom znanstvenom pristupu. Suodnos teorijskog i praktičnog dijela disertacije čini originalni vlastiti doprinos razvoju teme u suvremenom kiparstvu i kiparstvu općenito u realizaciji vratnica kao sastavnog dijela sakralne arhitekture, ali i mogućeg osamostaljivanja istih kao javne skulpture u eksterijeru. Takvim istraživačkim pristupom realiziranja teme u mogućem sakralnom prostoru ili u eksterijeru biti će iskoristiva za eventualna buduća istraživanja i njihovo naslanjanje na ovu temu. Odabrana tema i njezino znanstveno-istraživačko promatranje se ne doživljava kao isključivo i jednosmjerne određenje, nego je ostavljena mogućnost daljnog promatranja i istraživanja njezina simboličkog značenja. Osim izvornoga doprinosu u praktičnom i teorijskom dijelu realiziran je i vlastiti, simbolični doprinos ovoj temi. Religijska propitivanja i interes umjetnika za simboličku transformaciju iz profanog u sakralno implementirani su i u vlastitom praktičnom dijelu. Vlastiti se likovni izričaj oblikovao u minimalističkom pristupu, utemeljen na vlastitoj likovnoj poetici u izradi reljefa s jednim novim usmjerenjem prema geometrijskoj apstrakciji i jednostavnim simboličkim znakovima. Nastao je kao intiman „zapis“ u aluminijskim plohami stilizirane figuracije.

Mr. Vesna Sušac rođena je 25. travnja 1976. godine u Mostaru gdje se školovala, završila gimnaziju i Pedagoški fakultet. Diplomirala je kiparstvo na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru 2000. godine u klasi prof. Nikole Vučkovića i stekla zvanje profesorce likovne kulture i akademске kiparice.

Poslijediplomski studij završila je 2011. godine na Akademiji likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu u klasi prof. Mustafe Skopljaka, kiparski odjel, na temu *Vizualno-likovni govor kroz prizmu dječjeg i umjetničkog izražavanja* uz mentorstvo prof. dr. Sadudina Musabegovića i stekla zvanje magistrice kiparstva.

Od 1999. godine je stručna suradnica na Pedagoškom fakultetu, a 2001. dobiva zvanje asistentice na kolegijima likovne kulture i metodike.

Od 2007. godine radi u zvanju predavača na kolegijima likovne kulture i metodike likovne kulture na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru.

Godine 2014. izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje lektorice.

Godine 2019. izabrana je u umjetničko-nastavno zvanje docentice te radi na studijima Predškolskog odgoja, Razredne nastave i Pedagogije na Fakultetu prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru.

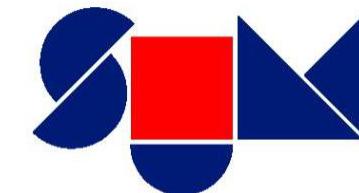
Od 2021. godine je vanjska suradnica na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru na kolegijima Kiparstvo I i II.

Članica je ULUBiH-a, DHLU-a i ULU-a En Face. Izlagala je na devetnaest samostalnih i više skupnih i selektivnih izložbi u BiH i inozemstvu. Sudjelovala je na mnogim likovnim kolonijama i humanitarnim izložbama. Kontinuirano organizira i aktivno sudjeluje u umjetničkim radionicama za djecu i mlade. Dobitnica je više strukovnih nagrada za kiparstvo i crtež.

Na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Mostaru od akademske 2020./2021. godine započinje izradu doktorske disertacije iz područja umjetnosti, polja likovnih umjetnosti, grane kiparstva, s temom *Reljefno oblikovanje portala u funkciji simboličke transformacije iz profanog u svjetlo sakralnog* pod mentorstvom izv. prof. Darke Šobota i izv. prof. Dragane Nuić-Vučković.

Sveučilište u Mostaru

AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI
NA ŠIROKOM BRIJEGU

mr. Vesna Sušac

RELJEFNO OBLIKOVANJE PORTALA U FUNKCIJI SIMBOLIČKE TRANSFORMACIJE IZ PROFANOGL U SVJETLO SAKRALNOG

Doktorska izložba

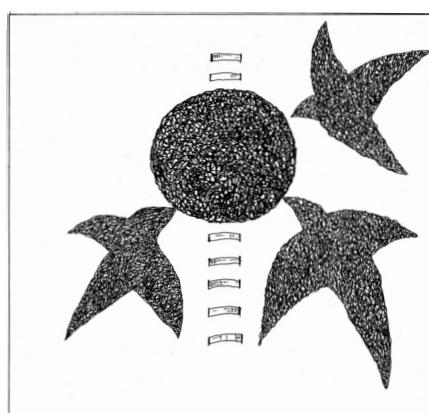

DIGITALNA INTERPOLACIJA RELJEFNOG PORTALA NA UŠĆU NERETVE

Široki Brijeg, 21. – 28. listopada 2023.

Sažetak: U disertaciji je predstavljen jedan drugčiji pristup reljefne obrade portala sakralnih prostora kao mjesta simboličke transformacije iz profanog u svjetlo sakralnog. Istraživački rad započeo je analizom najranijih portala i megalitskih konstrukcija starih prapovijesnih kultura, kako bi se došlo do reljefno obrađenih kršćanskih vratnica sakralnih objekata s primjerima iz različitih razdoblja srednjeg vijeka, renesanse i baroka, sakralne arhitekture XIX. stoljeća te modernističkih simboličkih rješenja portala. Prikazana su različita arhitektonска rješenja i reljefna oblikovanja portala u skladu s povijesnim razdobljima i percepcijom sakralnog, a napose svjetlom u funkciji duhovne transformacije. Istraživački rad završava metodom sinteze na kraju disertacije i potkrijepljen je vlastitim kiparskim izričajem reljefno oblikovanog portala s figurativnim prizorima svetaca Franje Asiškog i Antuna Padovanskog, s pticama i temeljnim geometrijskim simbolima kao poveznicama Neba i Zemlje uz simboličku ulogu svjetla i svjetlosnih refleksija u funkciji simboličkog prelaska u transcendentalne dimenzije vječnog i nedjeljivog Presvetog Trojstva.

Abstract: The dissertation presents a different approach to the relief treatment of portals of sacred spaces as a place of symbolic transformation from the profane to the light of the sacred. The research work began with the analysis of the earliest portals and megalithic constructions of old prehistoric cultures, in order to arrive at relief-worked Christian doorways of sacred buildings with examples from different periods of the Middle Ages, Renaissance and Baroque, sacral architecture of the 19th century and to modernist symbolic portal solutions. Various architectural solutions and relief designs of portals are presented in accordance with historical periods and the perception of the sacred, especially light as a function of spiritual transformation. The research work ends with the method of synthesis at the end of the dissertation and is supported by its own sculptural expression of a relief-shaped portal with figurative scenes of Saints Francis of Assisi and Anthony of Padua, with birds and basic geometric symbols as links between Heaven and Earth, with the symbolic role of light and light reflections in the function of a symbolic transition into transcendental dimensions of the eternal and indivisible Holy Trinity.

PTICE NEBESKE

PRIKAZ PTICA I SVETACA ANTUNA PADOVANSKOG I FRANJE ASIŠKOG

DIGITALNA INTERPOLACIJA PORTALA NA CRKVI SVETE OBITELJI